

Albert Camus a primit în 1957 Premiul Nobel pentru Literatură. În motivația juriului pentru acordarea distincției, se spune: *„...pentru importanta lui creație literară care, cu o lucidă stăruință, aruncă o lumină asupra problemelor conștiinței umane din vremea noastră.”*

Sunt cuvinte care pot sintetiza cât se poate de exact romanul pe care vi-l prezint astăzi, apărut în anul 1956. Scris sub forma unui monolog, „Căderea” se „pliază” perfect pe structura spirituală a oricărui bărbat care-și pune întrebări despre el și lumea în care trăiește. Cel care caută posibili doritori de a-i asculta confesiunile, este Jean-Baptiste Clemence, stabilit în Olanda, care spunea oricui ar fi fost dispus să-l asculte:

„Dacă vă interesează, înainte de a veni aici eram avocat. Acum sunt judecător-penitent.”

Țara de adopție e

„, o nălucire de aur și de fum, mai fumurie ziua, mai aurie noaptea”

cu bicicliști

„lunecând visători pe bicicletele lor negre cu ghidonul înalt, lebede funebre ce se rotesc fără încetare în toată țara, în jurul mării, de-a lungul canalelor.”

Personajul lui Camus începe să-și povestească viața.

„Acum câțiva ani eram avocat la Paris și, credeți-mă, un avocat destul de cunoscut. Bineînțeles, nu v-am spus adevăratul meu nume.”

Fostul avocat refuză distincția „Legiunea de Onoare”. Motivația refuzului mi se pare

CARTE: „Căderea” de Albert Camus

Scris de Horia Picu

Duminică, 06 Octombrie 2013 05:17 -

---

interesantă:

„...mi-am putut îngădui s-o refuz cu o demnitate discretă, în care aflam adevărata mea răsplată.”

În „Căderea” Camus ne prezintă destinul unui om influențat de crunta realitate cotidiană. Am citit acest roman și mi-am adus aminte (oare de ce?...) de politica dâmbovițeană. Un exemplu:

„N-ați simțit nicicând nevoia bruscă de simpatie, de ajutor, de prietenie? O afli mai ușor și nici nu obligă la nimic. "Vă asigur de toată simpatia mea”, iar în sinea ta îți și spui: "Și acum să trecem la altceva". E un sentiment de prim-ministru: îl ai pe nimica toată, după catastrofe.”

Dacă de prim-miniștri o să tot avem parte, măcar să fim feriți de catastrofe...

Cine suntem cu adevărat și cum vrem să fim văzuți în public? Diferența dintre o situație și alta e mare la unii...

„Ori de câte ori mă despărțeam de un orb după ce-l ajutasem să traverseze strada, îl salutam. Era limpede că salutul meu nu i se adresa lui, de vreme ce el nu putea să-l vadă. Atunci cui îi era destinat? Publicului. Îmi jucasem rolul și acum salutam.”

Visul, imaginația, fac parte din condiția desăvârșirii noastre ca oameni ai comunității:

„Visasem, lucrul îmi era acum limpede, să fiu un om complet, care să se facă respectat atâta în persoană cât și în meseria sa. Dacă vreți, un om care ar fi jumătate Cerdan și jumătate de Gaulle. Pe scurt, voiam să domin în toate privințele."

Amalgam posibil doar în imaginație...În realitate, o imposibilă combinație între un om politic (Charles de Gaulle) și un mare sportiv (Marcel Cerdan). Marcel Cerdan a fost campion mondial de box în 1948 și bun prieten cu Edith Piaf. La 33 de ani moare, avionul în care se găsea prăbușindu-se în insulele Azore.

Mă văd nevoit să reamintesc anul apariției romanului:1956. E mult de-atunci, dar politica a rămas același „rău necesar” și azi, mai mult pe la noi, poate mai puțin pe la alții...

„... de obicei apelăm la politică, grăbindu-ne să ne înscriem în partidul cel mai crud. Ce importanță mai poate avea, nu-i așa, faptul că-ți înjosești spiritul, de vreme ce astfel ajungi să fii stăpân peste toți ceilalți?”

Fostul avocat face mărturisiri. Cum a fost atunci și cum e acum...Cum ar putea fi altfel?

„Îmi dădeam astfel seama că nu eram de partea a celor vinovați, a celor acuzați, decât exact în măsura în care lucrul nu-mi pricinuia niciun neajuns. Vinovăția lor mă făcea elocvent pentru că nu eu îi căzusem victimă.”

Toți condamnații

„vor iertarea, adică se vor iresponsabili, căutând fără rușine o justificare în natură sau o scuză în împrejurări, chiar dacă sunt contradictorii. Pentru ei, important este ca greșelile lor, iscate dintr-o nenorocire trecătoare, să fie veșnic provizorii.”

De la judecata oamenilor la judecata de apoi. Jean-Baptiste Clemence nu se teme de ultima:

„Vorbeați de Judecata de Apoi. Îngăduiți-mi să râd cu respect. O aștept fără teamă. Căci am cunoscut lucrul cel mai rău: judecata oamenilor.”

Omul, întotdeauna singur, indiferent unde s-ar afla...

„Ești singur în sala mohorâtă, singur în boxa acuzaților, în fața judecătorilor și singur când hotărăști, în fața ta însuși sau în fața judecății celorlalți”

Acum, Jean-Baptiste Clememnce se mulțumește să „pledeze” într-un bar din Olanda...

„Și, ori de câte ori îmi stă în putință, încep să predic în biserica mea din "Mexico-City"; îndemnând poporul să se supună și să caute cu umilință confortul servituții, chiar dacă i-o înfățișez sub numele adevăratei libertăți.”

A fi judecător înseamnă în mare măsură, o problemă de conștiință, pe care nu toți o au:

*„De vreme ce nu-i poți osândi pe ceilalți fără ca, pe dată, să te judeci pe tine
însuși, trebuie să-ți dai singur în vileag toate păcatele, pentru a dobândi dreptul de a-ți
judeca pe ceilalți”*

Cel care ascultă și cel care se destăinuie confirmă zicala noastră: „cine se aseamănă se adună”

*„Vă îndeletniciți la Paris cu frumoasa meserie de avocat. Știam eu că suntem din aceeași
tagmă! Nu semănăm oare toți unii cu alții, vorbind întruna fără a ne adresa nimănui,
punându-ne mereu aceleași întrebări, deși cunoaștem dinainte răspunsul?”*

Fostul avocat nu și-a mai găsit cursul firesc al vieții după o întâmplare la care a fost martor fără voie. Mai târziu și-a reproșat tot timpul lipsa sa de implicare pentru a o preveni. O fată se sinucide, aruncându-se în apă de pe un pod.

*„Rostiți cuvintele care, de ani de zile, răsună neîncetat în noptile mele, și pe care le voi spune,
în sfârșit, prin gura dumneavoastră: "O, tânără fată, aruncă-te încă o dată în apă ca să-mi
dai încă o dată putința să te salvez, pe tine și pe mine!"”*

Jean-Baptiste îi spune celui care-l ascultă:

„Nu aștept □ Judecata de Apoi: ea are loc în fiecare zi.”

Tot el împarte oamenii

„Unul dintre cunoscuții mei împărțea oamenii în trei categorii: cei care vor să nu aibă nimic de ascuns ca să nu fie siliți să mintă, cei care preferă să mintă ca să aibă ceva de ascuns și, în sfârșit, cei cărora le place atât minciuna, cât și misterul.”

Cred că fiecare om, pus în fața propriei conștiințe, se poziționează într-unul dintre cele trei cazuri. Două întrebări la final: În care categorie ne aflăm? Care-i de preferat?...